

Lesarabrøv

Sláturvirkioð Búnaðarmanna

Í Dimmalætting 12. des. skrivar Jógvan I. Olsen um landbúnaðin serliga, seyð, ull og slátur, eg eri samdur við honum í tí hann skrivur um alla rávørna, sum fer fyri einki, helst ull, avroð og annað, tað skal og má okkurt gerast við.

Men ikki er alt rætt, sum hann skrivur, og eri heldur ikki samdur við honum í øllum. At flakavirki í Canada viðgera bláber vissa tíð av árinum er møgult, men at flakavirkið í Narsauk í Grønlandi bæði verður brúkt sum slátur- og flakavirki, er ikki rætt, eg havi sjálvur verið á virkinum so seint sum í summar, og varð vistur runt av stjóranum har, og greiddi hann frá at als ikki bar til at hava slátur og flakavirki saman, tí at krøvini vóru so ymisk. Tað er rætt, at flakavirkið og sláturvirkioð er bygt saman, men sláturvirkioð verður bert

brúkt til at slátra seyð í og stendur stilt restina av árinum. Har eru væl vardar hurðar ímillum, stjórin á virkinum segði, at ikki ein gang frystirúmini kundu brúkast saman, men sjálvandi, er litil fiskur, tá seyður verður slátraður, ber til at brúka part av fólkinum til at arbeiða slátur. Hetta sláturvirkioð tekur ímóti øllum seyðinum í Suðurgrenlandi, ca. 20000 seyðir. Bert sláturvirkioð stendur í dag í ca. 20–25 mill. kr. og tomt mesta partin av árinum.

Tað sláturvirkioð, sum ætlanin er at byggja í Føroyum, er ikki bert til seyð, men eisini til neytini, og skal eisini havast í huga, at tað hevur til uppgávu at samskipa slátur og selu fyri allar bóndur í Føroyum, og tað hevur heldur ongantið verið upp á tal at tvingað bóndur at lata seyðin til virkið, men vit vita, at tað eru fleiri bóndur og onnur, sum ikki

hava serliga góðar umstøður at fletta, og kanska serliga til at selja bæði avroð, skinn og kjøt.

Fyri at fáa skil á hesum er, serliga nú tíðirnar ikki eru so góðar, ógvuliga átrókandi at samskipa slátur og selu.

Tað verður eisini nomið við at sláturhús kostar nógv at byggja, og er dyrt í rakstri, sláturvirkioð, sum búnaðarmenn ætla at byggja, er mett til at kosta minni enn 10 mill. kr., ikki meira enn umbygging av teimum vanligu flakavirkjunum, og raksturin er avhengigur av teimum vøru, sum koma út aftur av virkinum. Vit vita øll, at tað eru fleiri og fleiri, bæði handlar og fólk, sum vildu keypt egna framleidda vøru, um hon kundi verið keypt eftir ynski, t.d. ikki heilar neytarfjórðingar, krov og avroð, men meira liðugt gjørdar vørur. Hyggið bert eftir Mjølkar-

virkinum, og eitt gott samstarv við tað hevur eisini fyrimum, tí teir koyra jú fleiri ferðir um vikuna til flest allar handlar í Føroyum.

Eisini verður sagt, eru feroyingar møguliga blivnir ov finir, at taka hond um tað, sum landið kann geva.

Nei, tað eru bæði bóndur og aðrir, sum samstarva við teir, sum ikki eru ov finir til at liva og virka her á landi.

Tak skinnini, øll fara ikki burtur, fódurmioðstøðin í Kollafirði lýsti í heyst við, at teir tóku ímóti skinnum, og royndu eisini at upplýsa fólk um hvussu skuldi verða haggreitt, hetta tiltak hevur eydnast heilt væl, og keypararnir av skinnunum eru nógv betur nøgdir við skinnini nú enn áður. Gott nokk hevur prisurin ikki verið serliga høgur seinastu árin, men við góðari vøru ber til at fáa betri pris

sum frá liður. Tak eisini ullina, bøndurnir hava savnað ull inn, og eru komin út við 30 tons. So alt er ikki farið upp í royk.

Um nú eitt sindur meira av vælvild kom frá politiskari síðu, so skuldi ikki sæð so illa út fyri frammán, tí at hvørki ull ella skinn skuldu farið av

landinum ótilvirkað.

Jú, tíðin er komin til at bøndurnir eisini fáa skipað viðurskipti innan slátur av neytum, seyði og hagreiðing av teimum úrdráttum, sum har úr kunnu fáast.

Vinarliga

Páll Patursson

Gloymioð ikki heimaíðnaðin!

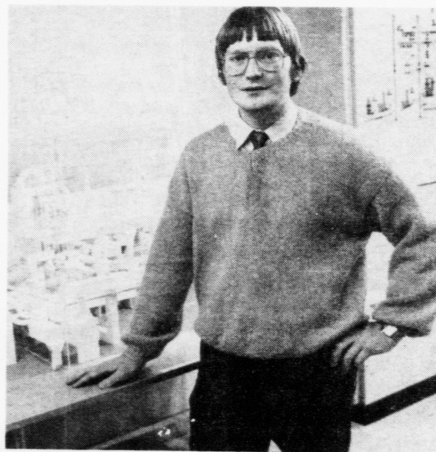
Tað tykist, sum politikarar okkara eru farnir at taka hugtakið kappingarferi meira í álvara, og frammi eru lógaruppskot, sum hava til endamáls at gera fyrirteytirnar hjá vinnuni rúmari. Ídnaðarfelagið fegnast um hesa gongd, men fer í hesum sambandi at gera vart við, at smáíðnaðurin ella heimaíðnaðurin ikki má verða gloymdur í øllum rokinum, sum tykist valda, nú 14 dagar áðrenn handilsavtalan kemur í gildi.

M.a. fegnast Ídnaðarfelagið um, at politikararnir nú ætla at avtaka nógv umrødda oljuavgjaldið, sum Ídnaðarfelagið fleiri ferðir hevur vist á, var ein tyngjandi kleppur fyri vinnuna. Vit taka fult undir við uppskotinum, og vóna, at tað er politiskur vilji til at útvega vinnuni biliga orku, og í heila tikið at fáa framt lógarbroytingar, sum upp á longri sikt kunnu útvega vinnuni í Føroyum tær bestu fyrirteytir at virka undir. Men vit vilja samtundis minna á, at í framlagda uppskoti er smáíðnaðurin, ella heimaíðnaðurin, dottin burtur ímillum.

Við júst samtyktu handilsavtaluni við EF missir heimaíðnaðurin

alla tollverju, og føroyski heimamarknaðurin liggur viðopin fyri vørum úr EF. Róknast má við, at tað kemur at floyma inn við alskyns útlandskum vørum, framleiddar av størum fyrirkøtum í grannalöndum. Hetta ger, at tann ídnaður, sum framleiðir til føroyska heimamarknaðin, fær nógv harðari treytir at kappast undir. Hesin prisur fyri handilsavtaluna var ikki ókendur, men varð hetta gjørt, fyri at fiskivinnuni kundi verða skaptar betri kappingartreytir á Europeiska Marknaðinum.

Vit skulu minnst til, at heimaíðnaðurin hevur stóran buskaparligan týðning fyri føroyska samfelagið, og skapar nógv arbeiðsplass. Politikararnir eiga tí á einhvønn hugsandi hátt at gera sær ómak við, eisini at útvega heimaíðnaðinum tær best møgulu treytirnar at virka undir, fyri ikki at missa hetta so arbeiðsskapandi virksemd. Og leggjast kann afturat, at tíðin er stutt, og at arbeiðast má skjótt og miðvíst við hesum. Er eitt virksemd fyrst steðgað, er tungt at fáa framleiðsluna í gongd aftur. Eisini skulu vit gera okkum greitt, at

fiskivinnan einsamøll ikki klárar at taka ímóti øllum teimum, sum í dag virka í heimaíðnaðinum.

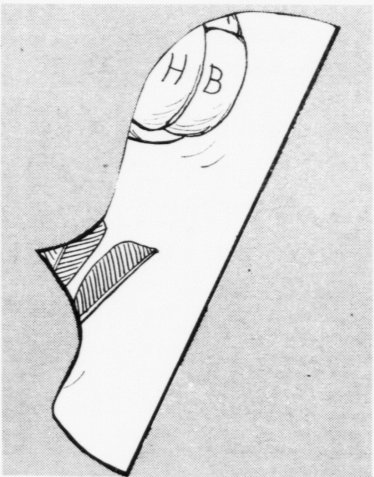
Føroya Ídnaðarfelag tekur sum sagt fult undir við framlagda uppskoti um, at oljuavgjaldið verður tikið burtur, men mælir til at hetta verður galdandi fyri øll framleiðsluvirki. Fyri landskassan hevur henda litla broytingin litlan og ongan figgarligan týðning, men fyri einkult virkir kann ein slik broyting hava stóran týðning. Tá ein tosar um kapping, má ein altíð

minnst til, at alt telur við, eisini tær byrðarnar, sum fyri uttanfyri standandi kunnu tykjast litlar og lættar.

Føroya Ídnaðarfelag
Bergur Poulsen,
formaður

Jóla kalendarin 91

Jólaalendarin heldur fram. Í dag lata vit upp 12. lúkuna. Fyri at vera við í tí endaliga lutakastinum um sjálvan høvudsveininn, sum er eitt krov og tær triggjar skemtibøkurnar við tekingunum hjá Óla Petersen, so skulu tit klippa lúkurnar út úr bløðunum so hvørt og líma tær á kalendaran, sum tit longu hava frá undanfarnu bløðunum.

Øll fara aftur í sekstiárini.
KASTA fer aftur í fimtiárini.